

Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA) Έκθεση Πεπραγμένων 2023

Εγκρίθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ΑΜΚΕ την 14.02.2024

Περιεχόμενα

Η Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA) σε αριθμούς το 2023	3
Εισαγωγικό σημείωμα	4
Νομικές δράσεις	5
Ναυάγια & θάνατοι στα σύνορα	6
Διαδικασία ασύλου	7
Πρόσβαση στη διαδικασία	7
Ασφαλής τρίτη χώρα	8
Ευάλωτες ομάδες	8
Αναγνωρισμένοι πρόσφυγες	9
Ψυχοκοινωνικές δράσεις	10
Διερμηνεία και υποστήριξη στο σύστημα υγείας	10
Υποστήριξη φαρμακείων	10
Έκτακτη ανθρωπιστική βοήθεια	10
Έρευνα και προάσπιση δικαιωμάτων	11
Δημοσιεύσεις	11
Συνδρομή στον κοινοβουλευτικό έλεγχο και στο έργο φορέων εποπτείας	12
Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ)	12
Κράτος δικαίου	13
Επικοινωνία	15
Επαφή με μέσα ενημέρωσης και κοινωνικής δικτύωσης	15
Συνεντεύξεις σε μέσα μαζικής ενημέρωσης	15
Παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης	15
Χρήση του υλικού της οργάνωσης	15
Λειτουργία και οργάνωση	17
Εγγραφή σε Μητρώα	17
Συνεργασία με το Ίδρυμα PRO ASYL	17
Συνέργειες	17
Δικτυώσεις	17

Νομικές και Ψυχοκοινωνικές Δράσεις

- 493** επωφελούμενοι αιτούντες άσυλο και αναγνωρισμένοι πρόσφυγες
- 18** αιτήσεις ακύρωσης, αιτήσεις αναστολής και αγωγές σε διοικητικά δικαστήρια
- 3** προσφυγές και αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του ΕΔΔΑ
- 56** αιτήματα ανθρωπιστικής βοήθειας
- 29** επωφελούμενοι αρωγής σε περιστατικά ναυαγίων

Έρευνα & Προάσπιση Δικαιωμάτων

- 2** αναλύσεις ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας
- 10** νομικά σημειώματα / εκθέσεις για το σύστημα ασύλου στην Ελλάδα
- 4** υπομνήματα σε εθνικούς, διεθνείς και ευρωπαϊκούς φορείς
- 16** παρεμβάσεις σε ημερίδες, συνέδρια και ακροάσεις

Επικοινωνία

- 45** συνεντεύξεις με εθνικά και διεθνή μέσα ενημέρωσης
- 395** αναφορές σε υλικό της οργάνωσης από δικαστήρια, φορείς, μέσα

Οργάνωση & Λειτουργία

- 3** κύριες τοποθεσίες δραστηριότητας στην Ελλάδα: Χίος, Λέσβος, Αθήνα
- 4** ομάδες εργασίας: Νομικής Υποστήριξης, Έρευνας & Προάσπισης Δικαιωμάτων, Επικοινωνίας, Οικονομικών & Διοίκησης

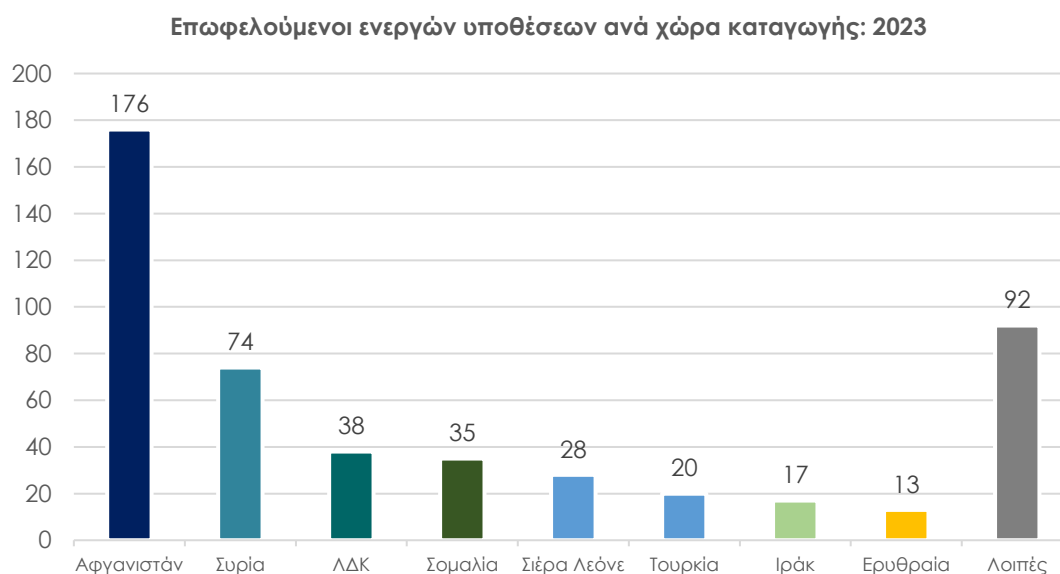
Οι κυριότερες εξελίξεις στο ελληνικό σύστημα ασύλου το 2023 ήταν οι ακόλουθες:

1. Πολύνεκρο ναυάγιο της Πύλου στις 14 Ιουνίου 2023, από το οποίο έχασαν τη ζωή τους και αγνοούνται πάνω από 500 άνθρωποι.
2. Συνέχιση της συστηματικής χρήσης της πρακτικής των άτυπων αναγκαστικών επιστροφών, μη συμμόρφωση της κυβέρνησης με ασφαλιστικά μέτρα που υποδεικνύει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ).
3. Προδικαστικό ερώτημα του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) σχετικά με την ΚΥΑ 42799/2021 που χαρακτηρίζει την Τουρκία ως «ασφαλή τρίτη χώρα».
4. Πολιτική συμφωνία μεταξύ Συμβουλίου και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επί των νομοθετημάτων του Νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, η οποία σηματοδοτεί μία ανησυχητική αποδόμηση του ευρωπαϊκού κεκτημένου για το άσυλο. Τα νέα νομοθετήματα αναμένεται να υιοθετηθούν εντός του 2024.

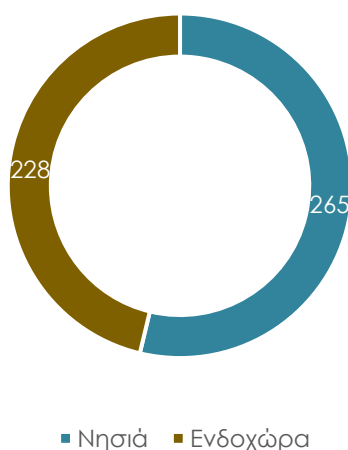
Νομικές δράσεις

Τα μέλη της Ομάδας Νομικής Υποστήριξης της RSA παρείχαν δωρεάν νομική συνδρομή σε **493 επωφελομένους κατά τη διάρκεια του 2023**. Οι επωφελοόμενοι των ενεργών υποθέσεων της Ομάδας Νομικής Υποστήριξης το 2023 κατανέμονται ανά χώρα καταγωγής ως εξής:

Άνω το 50% των επωφελομένων δωρεάν νομικής συνδρομής αφορούν υποθέσεις που ανελήφθησαν στα νησιά, με κυριότερο τόπο ανάληψης τη Λέσβο:

Επωφελοόμενοι ενεργών υποθέσεων ανά τόπο ανάληψης: 2023

Το έργο της Ομάδας Νομικής Υποστήριξης περιλαμβάνει νομική υποστήριξη και εκπροσώπηση ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών αρχών (Υπηρεσία Ασύλου, Αρχή Προσφυγών, Ελληνική Αστυνομία, Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης), ανεξάρτητων αρχών (Συνήγορος του Πολίτη), των διοικητικών δικαστηρίων της χώρας, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), ευρωπαϊκών

οργανισμών (EUAA, Frontex) και Επιτροπών των Ηνωμένων Εθνών αρμόδιων σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Κατά τη διάρκεια του έτους, η Ομάδα Νομικής Υποστήριξης κατέθεσε, εκ μέρους των εντολέων της οργάνωσης:

- 13** αιτήσεις ακύρωσης ατομικών αποφάσεων ασύλου ενώπιον των Διοικητικών Πρωτοδικείων Αθηνών και Θεσσαλονίκης και **4** αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης
- 1** αγωγή αποζημίωσης κατά του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Πειραιά
- 4** αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων επιμέλειας στα Μονομελή Πρωτοδικεία Αθηνών, Βέροιας και Κιλκίς για μονογονεϊκές οικογένειες προσφύγων
- 1** προσφυγή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) και **2** αιτήσεις για χορήγηση ασφαλιστικών μέτρων δυνάμει του Κανόνα 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου

Στο πλαίσιο μίας ολιστικής προσέγγισης, η RSA συνδυάζει τις δράσεις νομικής συνδρομής με την κοινωνική υποστήριξη, καθώς και τις δράσεις έρευνας και συνηγορίας για την ανάδειξη ευρύτερων ζητημάτων και προκλήσεων του συστήματος ασύλου σε ελληνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Αναλυτικότερα, η δραστηριότητα της Ομάδας Νομικής Υποστήριξης ανά τομέα παρατίθεται παρακάτω:

Ναυάγια & Θάνατοι στα σύνορα

Το συνταρακτικό γεγονός του πολύνεκρου ναυαγίου ανοιχτά της Πύλου στις 14 Ιουνίου 2023 απασχόλησε από την πρώτη στιγμή την RSA. Το αλιευτικό σκάφος «Adriana» όπου επέβαιναν περί τα 750 άτομα με καταγωγή από τη Συρία, την Παλαιστίνη, την Αίγυπτο και το Πακιστάν, συμπεριλαμβανομένων οικογενειών, γυναικών και παιδιών, απέπλευσε από την Λιβύη με προορισμό την Ιταλία. Μετά από τρεις ημέρες πλεύσης και παρά τον έγκαιρο εντοπισμό του από τις αρμόδιες αρχές τελικά βυθίστηκε. Βρισκόταν στην Ελληνική ζώνη έρευνας και διάσωσης (SAR) ωστόσο, καμία επιχείρηση διάσωσης δεν ενεργοποιήθηκε σε κανένα στάδιο, αν και ήταν εξαιρετικά αναγκαία και επείγουσα. Το βράδυ της 13-14 Ιουνίου 2023, σύμφωνα με μαρτυρίες επιζώντων, επιχειρήθηκε η ρυμούλκηση από το Λιμενικό που προκάλεσε το επικίνδυνο λίκνισμα του αλιευτικού σκάφους και τελικά την ανατροπή του και τη βύθιση του παρασύροντας όλους όσους είχαν εγκλωβιστεί σε αυτό στα αμπάρια. Συνολικά 104 άνθρωποι διασώθηκαν ζωντανοί και 82 σοφοί ανασύρθηκαν από τη θάλασσα, ενώ εκατοντάδες άλλοι αγνοούνται. Τα γεγονότα αποκαλύπτουν τις εγκληματικές ενέργειες και παραλείψεις που διέπραξαν οι αρχές της Ελληνικής Ακτοφυλακής σε βάρος όλων των επιβατών παραβιάζοντας βασικά ανθρώπινα δικαιώματα όπως το δικαίωμα στη ζωή, τη σωματική ακεραιότητα και ασφάλεια. Επιπλέον, το προσωπικό του Frontex δεν προέβη στις απαραίτητες ενέργειες για να προστατεύσουν άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο στη θάλασσα παραλείποντας να ενεργήσει σύμφωνα με την ευρεία εντολή του ως εγγυήτρια αρχή της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων που επιβάλλει ο καταστατικός κανονισμός της.

Οι επιζώντες, μετά τη διάσωσή τους, αντιμετωπίστηκαν από το ελληνικό κράτος ως παράνομοι μετανάστες, κρατήθηκαν σε αποθήκη στην Καλαμάτα υπό απαράδεκτες συνθήκες, ενώ στη συνέχεια μεταφέρθηκαν στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης στη Μαλακάσα (περιοχή Αττικής), όπου – λίγες μόλις μέρες μετά το ναυάγιο – εξετάστηκαν οι αιτήσεις ασύλου τους.

Απάντηση της RSA: Μία ολιστική στρατηγική και διαρκής νομική, κοινωνική και ανθρωπιστική υποστήριξη των θυμάτων. Με την υποστήριξη του Ιδρύματος PRO ASYL υποστηρίζουμε συστηματικά τις υποθέσεις επιζώντων αλλά και συγγενών νεκρών και αγνοουμένων του τραγικού ναυαγίου. Από τις πρώτες κιόλας μέρες μετά το ναυάγιο, η RSA στάθηκε δίπλα στους επιζώντες παρέχοντας κάθε δυνατή νομική, ψυχοκοινωνική και ανθρωπιστική υποστήριξη στα θύματα αυτής της τραγωδίας. Η RSA μαζί με άλλους 4 οργανισμούς και συλλόγους, το Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών, την Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του ανθρώπου (ΕΛΕΔΑ), το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ) και την Πρωτοβουλία Δικηγόρων και Νομικών για το ναυάγιο της Πύλου, μετά από σειρά συστηματικών συναντήσεων και διερεύνησης των πραγματικών περιστατικών, στις 13 Σεπτεμβρίου 2023 υπέβαλε ποινική μήνυση 40 επιζώντων στην Εισαγγελία Ναυτοδικείου Πειραιά κατά παντός υπευθύνου. Περαιτέρω, έχουμε υποβάλει αιτήσεις προκειμένου να εξασφαλιστεί η αναζήτηση και χρήση όλων των πιθανών ενδείξεων και αποδεικτικών στοιχείων που σχετίζονται με αυτό το συμβάν και σε μια σειρά αμφισβητούμενων ζητημάτων. Η νομική υποστήριξη που παρέχεται από την RSA είναι συστηματική και συνεχίζεται έως σήμερα.

Διαδικασία ασύλου

Πρόσβαση στη διαδικασία

Οι επιχειρήσεις άτυπων αναγκαστικών επιστροφών (επαναπροωθήσεις / push backs) και άλλες πρακτικές αποτροπής συνεχίζουν να θέτουν καθημερινά ζωές σε κίνδυνο, στα χερσαία και ποτάμια σύνορα της Ελλάδας, καθώς και στο Αιγαίο. Οι πρακτικές αυτές πλέον εφαρμόζονται ακόμη και σε περιπτώσεις που οι αιτούντες/ούσες άσυλο έχουν ήδη φτάσει σε ελληνικό έδαφος – αποτελώντας πλέον επιχειρήσεις «απαγωγής». Την ίδια στιγμή, δυστυχώς, δεν λαμβάνει χώρα καμία αποτελεσματική, ποινική ή διοικητική διερεύνηση των συνθηκών για τα εκάστοτε καταγγελλόμενα περιστατικά. Κατά τη διάρκεια αυτών των επαναπροωθήσεων, οι νεοαφιχθείσες οικογένειες προσφύγων συχνά διαχωρίζονται βίαια.

Ο βίαιος διαχωρισμός οικογενειών και παιδιών από τους γονείς τους αποτελεί μόνο μία από τις συνέπειες της πολιτικής των παράνομων επαναπροωθήσεων. Κατά τη διάρκεια του 2023, οι δικηγόροι της Ομάδας Νομικής Υποστήριξης κατέβαλαν κάθε δυνατή προσπάθεια στη συνδρομή τους για την επανένωση διαχωρισμένων οικογενειών, αντιμέτωποι με μία δυσχερή και αβέβαιη διαδικασία. Μία ενδεικτική υπόθεση είναι αυτή των **Abas*** και **Basir*** οι οποίοι διαχωρίστηκαν βίαια από χωρίστηκαν από τις συζύγους και τα παιδιά τους, που υπέστησαν επαναπροώθηση ενώ είχαν ήδη αποβιβαστεί στο νησί της Λέσβου στις αρχές του 2023. Με την παροχή νομικής συνδρομής έγινε η καταγραφή του περιστατικού της άτυπης αναγκαστικής επιστροφής για τον Μηχανισμό καταγραφής ανάλογων περιστατικών και στον Συνήγορο του πολίτη ως Εθνικό Μηχανισμό Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας, που κάλεσε την Ελληνική Αστυνομία και το Λιμενικό Σώμα να διερευνήσουν το περιστατικό για πράξεις, ενέργειες ή παραλείψεις του προσωπικού τους. Επετεύχθη επίσης, εξ αποστάσεως συνέντευξη των δύο συζύγων τους που είχαν επιστραφεί ατύπως από τις ελληνικές αρχές στην Τουρκία με το γραφείο του Υπευθύνου Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Frontex που ξεκίνησε έρευνα για να υποβάλλει Αναφορά Σοβαρών Περιστατικών (SIR) για το συμβάν, κάτι που είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την τεκμηρίωση και διερεύνηση παρόμοιων περιστατικών.

Στην υπόθεση της **Ζαριφά***, ο μικρότερος γιος της οποίας χωρίστηκε από τη μητέρα και τον αδελφό του μετά από επαναπροώθηση από την περιοχή του Έβρου, οι ελληνικές αρχές προέβησαν σε άλλες δύο επαναπροωθήσεις του ανήλικου παιδιού εντός του 2023, παρά την ενημέρωση των εισαγγελικών αρχών και τη χορήγηση ασφαλιστικών

μέτρων από το ΕΔΔΑ για τη διασφάλιση της παροχής βοήθειας σε αυτό και της παραμονής του στην Ελλάδα.

Ασφαλής τρίτη χώρα

Οι ελληνικές αρχές συνέχισαν την αυθαίρετη πρακτική της απόρριψης αιτήσεων ασύλου χωρίς εξέταση στην ουσία, με την αιτιολογία ότι η Τουρκία, η οποία έχει συμπεριληφθεί σε σχετικό εθνικό κατάλογο, αποτελεί «ασφαλή τρίτη χώρα» για πρόσφυγες από τη Συρία, το Αφγανιστάν, τη Σομαλία. Η Υπηρεσία Ασύλου απέρριψε περισσότερες από 3.000 αιτήσεις το 2023 βάσει του εθνικού καταλόγου «ασφαλών τρίτων χωρών».

Η παραπομπή του καταλόγου «ασφαλών τρίτων χωρών» στο ΔΕΕ

Στις 3 Φεβρουαρίου 2023, η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣΤΕ) υπέβαλε **προδικαστικά ερωτήματα** στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) σχετικά με τον εθνικό κατάλογο στον οποίο περιλαμβάνεται η Τουρκία ως «ασφαλής τρίτη χώρα». Η απόφαση αυτή, που εκδόθηκε επί της αίτησης ακύρωσης της RSA και του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες, αποτελεί την πρώτη περίπτωση προδικαστικού ερωτήματος από ελληνικό δικαστήριο για το άσυλο. Η Υπόθεση C-134/23 *Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες* θα εκδικαστεί στο ΔΕΕ τον Μάρτιο του 2024.

Παράλληλα, μέσα από τη νομική υποστήριξη υποθέσεων στα νησιά και την ενδοχώρα, η RSA συνέβαλε στη βελτίωση της νομολογίας αναφορικά με την εφαρμογή της «ασφαλούς τρίτης χώρας», επιτυγχάνοντας σημαντικές ακυρωτικές αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων επί αποφάσεων των Επιτροπών Προσφυγών:

- ❖ Στην **ΔΠρΑΘ 103/2023**, το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών υπενθύμισε την υποχρέωση των αρχών να αξιολογούν τα κριτήρια της «άσφαλούς τρίτης χώρας» με βάση τις ατομικές περιστάσεις του αιτούντος, εν προκειμένω μόνινης γυναίκας με τέσσερα ανήλικα παιδιά. Ακύρωσε ως μη νόμιμη την απόρριψη της αίτησης ασύλου της και ανεπαρκή την κρίση της Επιτροπής Προσφυγών ότι συγκροτείται σύνδεσμός της με την Τουρκία εφόσον διαμένουν 2,7 εκατομμύρια Σύροι πρόσφυγες στη χώρα.
- ❖ Στις **ΔΠρΑΘ 384/2023** και **ΔΠρΑΘ 1260/2023**, το ίδιο Δικαστήριο ακύρωσε αποφάσεις των Επιτροπών Προσφυγών ως μη νόμιμες, καθώς δεν έλαβαν υπόψη την ιδιότητα των αιτούντων ως θυμάτων βασανιστηρίων κατά την αξιολόγηση της Τουρκίας ως «ασφαλούς τρίτης χώρας» για αυτούς. Στη δεύτερη δε υπόθεση, το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής Προσφυγών και λόγω της χρήσης παρωχημένων πηγών πληροφοριών τετραετίας από την έκδοση της απόφασής της.

Εκκρεμεί μέχρι σήμερα η εξέταση **καταγγελίας** της RSA ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για παραβίαση του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και του ενωσιακού κεκτημένου, λόγω της αυθαίρετης απόρριψης της αίτησης ασύλου πρόσφυγα από τη Συρία και επιζώντα βασανιστηρίων, με βάση την «ασφαλή τρίτη χώρα» παρά την πρόδηλη αδυναμία διεξαγωγής επανεισδοχών στην Τουρκία.

Ευάλωτες ομάδες

Και το 2023 συνέχισε η RSA να επισημαίνει τις κρίσιμες πλημμέλειες του συστήματος ασύλου και υποδοχής στον εντοπισμό των ευάλωτων προσώπων και στην ελλιπή παροχή ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων στα πρόσωπα αυτά.

Υποστήριξη θυμάτων βασανιστηρίων και σοβαρής βίας στη Λέσβο

Συνεχίστηκε για τέταρτη χρονιά το πρόγραμμα που υλοποιείται από το 2019 για την υποστήριξη θυμάτων βασανιστηρίων και σοβαρής βίας στη Λέσβο, σε συνεργασία της RSA με τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα. Το 2023, συνολικά **207 άτομα** επωφεληθήκαν της δωρεάν νομικής συνδρομής σε κάθε στάδιο της διαδικασίας ασύλου, κατόπιν παραπομπής των Γιατρών Χωρίς Σύνορα.

Και στην ενδοχώρα, η Ομάδα Νομικής Υποστήριξης παρείχε νομική υποστήριξη και εκπροσώπηση σε ευάλωτες ομάδες προσφύγων, όπως μόνες γυναίκες με ανήλικα παιδιά, διαμένουσες σε ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες σε καταυλισμούς όπως η **Γκολσούμ*** στη Ριτσώνα, η **Νούρια*** και η **Σαμπνάμ*** στη Μαλακάσα, η **Ζαριφά*** στη Θήβα, η **Ραχήλ*** στην Αλεξάνδρεια και η **Λέιλα*** στο Πολύκαστρο.

Κρίσιμο εμπόδιο στην πρόσβαση πολλών από τις παραπάνω μητέρες σε έγγραφα και στα δικαιώματά τους αποτέλεσε η ρύθμιση της γονικής μέριμνας των παιδιών τους, για την οποία οι δικηγόροι της RSA υποστήριξαν σχετικές διαδικασίες οικογενειακού δικαίου, όπως αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων επιμέλειας, στα πολιτικά δικαστήρια της χώρας, ενδεικτικά σε Αθήνα, Κιλκίς και Βέροια.

Αναγνωρισμένοι πρόσφυγες

Κατά τη διάρκεια του 2023, η RSA παρείχε δωρεάν νομική συνδρομή σε τουλάχιστον **66 δικαιούχους διεθνούς προστασίας, μεταξύ των οποίων 19 άτομα που έχουν επιστραφεί στην Ελλάδα** μέσω διαδικασιών επανεισδοχής από άλλες ευρωπαϊκές χώρες π.χ. Γερμανία, Σουηδία, Ελβετία.

Μέσω της υποστήριξης των εν λόγω υποθέσεων, η Ομάδα Νομικής Υποστήριξης συνέχισε την αναλυτική αποτύπωση των προσκομμάτων στην αποτελεσματική πρόσβαση των αναγνωρισμένων προσφύγων σε έγγραφα και κοινωνικά δικαιώματα. Εμβληματικό παράδειγμα παρέμεινε και το 2023 η εξαιρετικά αργή διαδικασία ανανέωσης των αδειών διαμονής και των διαβατηρίων των αναγνωρισμένων προσφύγων από την Υπηρεσία Ασύλου, με πολύμηνες καθυστερήσεις που υπερέβησαν το ένα έτος σε περιπτώσεις όπως αυτή της **Σαφιζάντα***, Αφγανής νεαρής γυναίκας που επιστράφηκε από τη Σουηδία, ή τους δέκα μήνες στην περίπτωση του **Ακέφ***, Σύρου άνδρα που επιστράφηκε από τη Γερμανία.

Διερμηνεία και υποστήριξη στο σύστημα υγείας

Καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς συνεχίστηκε η καθημερινή παροχή φαρσόφωνου διερμηνέα στο «Βοστανείο» Γενικό Νοσοκομείο Λέσβου που, μετά την απόσυρση των υπολοίπων οργάνωσεων από το συγκεκριμένο αντικείμενο τον Σεπτέμβριο του 2022, είναι ο μόνος που παρέχει ανάλογες υπηρεσίες.

Υποστήριξη φαρμακείων

Παράλληλα, συνεχίστηκε με επιτυχία η υποστήριξη τοπικών φαρμακείων σε τρία νησιά του Αιγαίου που διαθέτουν Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (Λέσβος, Χίος και Σάμος) για την υποστήριξη όσων αιτούντων/ουσών άσυλο και αναγνωρισμένων προσφύγων δεν διέθεταν τα χρήματα για την κάλυψη της δαπάνης φαρμακευτικής αγωγής τους. Αυτό αποτέλεσε σημαντική ανακούφιση ύψους σχεδόν 2.500 ευρώ, για αρκετές εκατοντάδες άτομα που σε διαφορετική περίπτωση θα έμεναν χωρίς την σχετική κάλυψη για την αντιμετώπιση χρόνιων ή έκτακτων παθήσεων.

Έκτακτη ανθρωπιστική βοήθεια

Η παρουσία της κοινωνικής λειτουργού στην Αθήνα ήταν καθοριστική για την παροχή βέλτιστης συνδρομής παράλληλα με τις νομικές διαδικασίες. Πραγματοποιήθηκε σειρά ενεργειών (συναντήσεις, καταγραφές, συνοδείες, παραπομπές, κοινωνικές εκθέσεις κλπ) με σκοπό την αυτονόμηση και την πλαισίωση του ατόμου ή οικογένειας αλλά και την υποστήριξη της νομικής πορείας όπου κρίνεται απαραίτητο. Στις ενέργειες της κοινωνικής λειτουργού το 2023 συμπεριλήφθηκαν:

- 189** συναντήσεις με επωφελούμενους
- 67** διασυνδέσεις με υπηρεσίες
- 41** συνοδείες σε υπηρεσίες και **3** συνοδείες για ιατρικούς και παραϊατρικούς λόγους
- 38** παραπομπές σε υπηρεσίες
- 94** ενέργειες δόμησης κοινωνικής υπηρεσίες
- 7** λήψεις κοινωνικού ιστορικού

Η RSA υποστήριξε με την καταβολή του μηνιαίου μισθώματος για τρεις οικογένειες από την Συρία, το Αφγανιστάν και τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό (ΛΔΚ), καθώς και νεαρού ενήλικα από το Πακιστάν οι οποίοι κινδύνευαν με αστεγία (υποστηρίζοντας συνολικά 9 άτομα, εκ των οποίων τα 4 παιδιά).

Παράλληλα, η RSA καθ' όλη τη διάρκεια του έτους χορήγησε ανθρωπιστική βοήθεια σε είδος (κυρίως κουπόνια σουπερμάρκετ) σε μηνιαία βάση για **28 ωφελούμενους της και ευάλωτες οικογένειες** που αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα επιβίωσης κυρίως στην Αττική και την Λέσβο.

Μέσω των δράσεων έρευνας και προάσπισης δικαιωμάτων, η RSA αναδεικνύει ζητήματα και συνδράμει στο έργο των εθνικών και διεθνών φορέων εποπτείας της τήρησης του διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου, στο πλαίσιο μίας ολιστικής προσέγγισης που συνδυάζει την επαφή με όργανα και διαδικασίες εποπτείας, με νομικές ενέργειες, δράσεις έρευνας και επικοινωνίας.

Δημοσιεύσεις

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Ομάδα Έρευνας & Προάσπισης Δικαιωμάτων δημοσίευσε, κατά κανόνα σε δύο γλώσσες (ελληνικά και αγγλικά), τουλάχιστον 16 κείμενα ανάλυσης και παρατηρήσεων στους τομείς δραστηριότητας της οργάνωσης:

Παρατηρήσεις επί νομοθετικών προτάσεων

- ❖ Λαβύρινθος διαδικασιών ασύλου με έγκριση του Συμβουλίου της ΕΕ: Οι συνέπειες της διαπραγματευτικής εντολής επί των APR και AMMR για Ελλάδα και ΕΕ, Ιουν 2023
- ❖ Παρατηρήσεις επί του Σχεδίου Κώδικα Μετανάστευσης, Μαρ 2023

Αναλύσεις του ελληνικού συστήματος ασύλου

- ❖ Δελτίο Νομολογίας Ασύλου, Τεύχος 2/2023, Δεκ 2023 (από κοινού με ΕΣΠ, ΗΙΑΣ Ελλάδος)
- ❖ Δελτίο Νομολογίας Ασύλου, Τεύχος 1/2023, Ιουν 2023 (από κοινού με ΕΣΠ, ΗΙΑΣ Ελλάδος)
- ❖ Τι συμβαίνει σήμερα στις προσφυγικές δομές στα νησιά του Αιγαίου, Μαι 2023
- ❖ Διοικητική κράτηση το 2022: Εκθετική αύξηση αποφάσεων, χωρίς πρόσβαση σε ένδικα βοηθήματα και νομική συνδρομή, Απρ 2023
- ❖ Πρόσβαση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε δικαιολογητικά έγγραφα και κοινωνικά δικαιώματα, Μαρ 2023 (από κοινού με Ίδρυμα PRO ASYL)
- ❖ Η διαδικασία ασύλου σε αριθμούς: Ανάλυση των κυριότερων εξελίξεων στην προστασία των προσφύγων, Μαρ 2023
- ❖ Καταγραφή αιτήσεων ασύλου στα νέα ΚΥΤ της ενδοχώρας, Φεβ 2023

Υπομνήματα σε εθνικούς, ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς

- ❖ Μετά το Φαρμακονήσι: Η ευθύνη του Λιμενικού Σώματος για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη θάλασσα, Σεπ 2023 (υπόμνημα στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, από κοινού με Ίδρυμα PRO ASYL)
- ❖ The state of the Greek asylum system, twelve years since M.S.S., Ιουλ 2023 (υπόμνημα στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, από κοινού με Ίδρυμα PRO ASYL)
- ❖ The role of the European Commission in the implementation of the EU asylum acquis on the Greek islands, Ιαν 2023 (υπόμνημα στην Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια, από κοινού με ΗΙΑΣ Ελλάδος)

- ❖ Σταθερή η οπισθοδρόμηση του Κράτους Δικαίου στην Ελλάδα, Ιαν 2023 (υπόμνημα στην Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου, από κοινού με Voulawatch, ΕΣΠ, HIAS Ελλάδα, Reporters United, Generation 2.0)

Παράλληλα, η προάσπιση των θέσεων της οργάνωσης επετεύχθη μέσω επαφών με φορείς όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και **παρουσιάσεων και παρεμβάσεων** των μελών της RSA σε τουλάχιστον 11 συζητήσεις, εκπαιδεύσεις, ημερίδες και συνέδρια που διοργανώθηκαν κατά τη διάρκεια του 2023 σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο:

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	Greens Migration sub-Working Group	8 Φεβ 2023
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για το Άσυλο (EUAA)	Workshop on legal assistance in asylum procedures	1 Μαρ 2023
Hungarian Helsinki Committee & Hertie School	STARLIGHT – Workshop on legal assistance on asylum	23 Μαι 2023
Centre for European Policy Studies (CEPS)	Instrumentalisation Regulation substitute impact assessment	12 Ιουν 2023
Swiss Refugee Council	Legal Congress	12 Σεπ 2023
European Implementation Network	EIN Civil Society Briefing: <i>Safi v. Greece</i>	15 Σεπ 2023
Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες	The Future of European Asylum Policy: Enhancing Protection through Comprehensive Responses to Mixed and Onward Movement	18 Οκτ 2023
ΕΕΔΑ	Ακρόαση για τους υπερασπιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων	1 Νοε 2023
Max Planck Institute	Prospects for Reforms, Fundamental Rights and Advocacy in the EU's Migration and Asylum Policy	16 Νοε 2023
Border Violence Monitoring Network	Understanding the New Pact: How the EU is abolishing the right to asylum	27 Νοε 2023
Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες	Consultation on expulsion of refugees and asylum seekers	1 Δεκ 2023

Συνδρομή στον κοινοβουλευτικό έλεγχο και στο έργο φορέων εποπτείας

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Ομάδα Έρευνας & Προάσπισης Δικαιωμάτων της RSA συνέχισε την ενεργό επένδυσή της στον διάλογο με εθνικούς, ευρωπαϊκούς και διεθνείς θεσμούς για την προστασία των δικαιωμάτων των προσφύγων, την ενίσχυση του συστήματος ασύλου και την αντιμετώπιση της θεσμικής υποχώρησης στη χώρα. Ενδεικτικά παραδείγματα συνηγορίας της οργάνωσης το περασμένο έτος αποτέλεσαν οι δράσεις της Ομάδας Έρευνας & Προάσπισης Δικαιωμάτων στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (ΚΕΣΑ) και της εφαρμογής του, καθώς και της παρακολούθησης της κατάστασης του κράτους δικαίου.

Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ)

Διαπραγματεύσεις επί του Νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο

Η συμφωνία των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα εκκρεμή νομοθετήματα της τροποποίησης του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (ΚΕΣΑ) στις 8 Ιουνίου 2023 στο πλαίσιο του Νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, σήμανε την «αρχή του τέλους» της ευρωπαϊκής νομοθεσίας το άσυλο. Η Ομάδα Έρευνας & Προάσπισης Δικαιωμάτων **αποτύπωσε** τα βασικά σημεία της θέσης του Συμβουλίου και τις **δυσμενέστερες συνέπειές τους** για την προστασία των προσφύγων και τα συστήματα ασύλου στην Ευρώπη, ενδεικτικά με τη

διεύρυνση της «ασφαλούς τρίτης χώρας», τον περιορισμό της πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου και τη θέσπιση ευρύτατων παρεκκλίσεων από τους ενωσιακούς κανόνες σε συνθήκες «κρίσης», «ανωτέρας βίας» και «εργαλειοποίησης». Παρά τις εκκλήσεις προς το Ευρωκοινοβούλιο να μη συμφωνήσει στην αποδόμηση του ΚΕΣΑ, οι προτάσεις του Συμβουλίου [εγκρίθηκαν](#) – σχεδόν αυτούσιες – στις 20 Δεκεμβρίου 2023 και αναμένεται να ψηφιστούν πριν τις ευρωεκλογές του 2024.

Αντικείμενο των δράσεων συνηγορίας της RSA αποτέλεσε και η εφαρμογή των ισχύοντων ευρωπαϊκών κανόνων στην Ελλάδα και η ορθή λειτουργία των εποπτικών θεσμών της ΕΕ.

Έλεγχος της λειτουργίας της Task Force Migration Management της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε από την Ομάδα Έρευνας & Προάσπισης Δικαιωμάτων της οργάνωσης στη διαφανέστερη λειτουργία της Ομάδας Δράσης για τη διαχείριση της μετανάστευση (Task Force Migration Management) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, συσταθείσας στην Ελλάδα μετά την καταστροφή του καταυλισμού της Μόριας τον Σεπτέμβριο του 2020.

Σε συνεργασία με την HIAS Ελλάδας, η RSA υπέβαλε [υπόμνημα](#) στην Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια, στο πλαίσιο της έρευνας της Διαμεσολαβήτριας για τη διασφάλιση της τήρησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις νέες δομές φιλοξενίας προσφύγων στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου. Οι παρατηρήσεις της οργάνωσης συνέβαλαν στην [Απόφαση](#) που εξέδωσε η ευρωπαϊκή αρχή τον στις 7 Ιουνίου 2023, με συγκεκριμένες συστάσεις προς την Task Force της Επιτροπής, μεταξύ άλλων, για συστηματικό διάλογο με την κοινωνία των πολιτών και δημοσίευση των πρακτικών των συναντήσεων της με τις ελληνικές αρχές.

Παράλληλα, η Ομάδα Έρευνας & Προάσπισης Δικαιωμάτων παρείχε υποστήριξη στις πρωτοβουλίες της Επιτροπής Δημοσίων Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τον αποτελεσματικότερο έλεγχο της λειτουργίας της Task Force Migration Management, με κλήση της Προϊσταμένης της Task Force σε συνάντηση των συντονιστών LIBE στις 24 Ιανουαρίου 2023 και ακρόαση των αρμόδιων Ευρωπαίων Επιτροπών ενώπιον της LIBE στις 5 Ιουνίου 2023, όπου τέθηκαν στοχευμένα ερωτήματα, ενδεικτικά, για την απόρριψη καταγγελιών για παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου με μόνη αναφορά στη δράση της Task Force, χωρίς περαιτέρω αξιολόγηση από την Επιτροπή.

Οι δράσεις συνηγορίας της RSA συνεισέφεραν στην ενεργοποίηση του διαλόγου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της κοινωνίας των πολιτών, με αίτημα της Επιτροπής για τακτική συμμετοχή στις Ομάδες Εργασίας που συντονίζονται υπό την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες αναφορικά με το άσυλο και την ένταξή της στις τακτικές συναντήσεις της υπο-ομάδας για το Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (CEAS Sub-Working Group), της οποίας προεδρεύει η RSA.

Κράτος δικαίου

Το 2023, κατατέθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η πρώτη [κοινή έκθεση](#) της ελληνικής κοινωνίας των πολιτών για το κράτος δικαίου στη χώρα, στο πλαίσιο συνεργασίας της RSA με τις οργανώσεις Vuliwatch, Reporters United, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, HIAS Ελλάδος και Generation 2.0. Η συνεισφορά της κοινωνίας των πολιτών στον έλεγχο του κράτους δικαίου που διεξάγει η Επιτροπή μέσω της ετήσιας Έκθεσης για το Κράτος Δικαίου, εστίασε σε χαρακτηριστικές περιπτώσεις παραβιάσεων, από τις εξαφανίσεις των ανθρώπων που ζητούν άσυλο στην Ελλάδα και την αναποτελεσματική διερεύνηση των περιστατικών αυθαιρεσίας, την ποινικοποίηση των οργανώσεων που συνδράμουν πρόσφυγες και μετανάστες, την αδιαφάνεια και έλλειψη

λογοδοσίας στο πολιτικό χρήμα π.χ. πόθεν έσχες, στις πλημμέλειες της νομοθέτησης, την κυβερνητική παρέμβαση στα ΜΜΕ, τις καταχρηστικές αγωγές SLAPPs και την παρακολούθηση δημοσιογράφων και πολιτικών προσώπων μέσω επισυνδέσεων της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ) και του κακόβουλου λογισμικού Predator.

Τα ευρήματα της έκθεσης αποτέλεσαν σημαντική βάση για το έργο των Θεσμών της ΕΕ και για αναλυτική συζήτηση κατά την επίσκεψη του Ευρωπαίου Επιτρόπου για τη Δικαιοσύνη στις 17 Μαρτίου 2023 και κλιμακίου της Επιτροπής LIBE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στα οποία κλήθηκε να παραστεί η RSA.

Επαφή με μέσα ενημέρωσης και κοινωνικής δικτύωσης

Συνεντεύξεις σε μέσα μαζικής ενημέρωσης

Κατά τη διάρκεια του 2023, δόθηκαν τουλάχιστον 45 συνεντεύξεις από διαφορετικά μέλη της οργάνωσης σε μέσα τοπικής, εθνικής και διεθνούς εμβέλειας.

Μετά από έρευνα για τις συνθήκες στις Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (ΚΕΔ) των πέντε νησιών Λέσβος, Χίος, Σάμος, Λέρος και Κως, δημοσιεύτηκε η έκθεση με τίτλο «[Τι συμβαίνει σήμερα στις προσφυγικές δομές στα νησιά του Αιγαίου](#)». Η δημοσίευση έλαβε μεγάλη δημοσιότητα επί μακρῶ, καθώς αποτέλεσε μία συνολική αποτύπωση της κατάστασης που επικρατεί στις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δομές. Σοβαρά ζητήματα αναδείχθηκαν καθώς οι αιτούντες άσυλο ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές με δυσανάλογα μέτρα ασφαλείας και επιτήρησης, αντιμετωπίζοντας αναφερόμενες βίαιες συμπεριφορές από τις αρχές ασφαλείας και με σημαντικές ελλείψεις σε νομική βοήθεια, ιατρική περίθαλψη και διερμηνεία. Ελλείψεις παρατηρούνται ακόμα και σε είδη πρώτης ανάγκης λόγω καθυστερήσεων σε διαγωνισμούς, της αποχώρησης των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, αλλά και λόγω καθυστερήσεων στην παροχή της μηνιαίας οικονομικής βοήθειας που προβλέπεται για τους αιτούντες άσυλο.

Παράλληλα, στην υπόθεση του ναυαγίου της Πύλου, η RSA ήταν ο πρώτος μη κυβερνητικός παράγοντας στην Ελλάδα που αντέδρασε δημόσια, ζητώντας να ενεργοποιηθεί αμέσως έκτακτα μέτρα και να εξασφαλίσει τον σεβασμό στους επιζώντες και τους νεκρούς. Λόγω της άμεσης αντίδρασης, η RSA κατέστη κύριος παράγοντας στην κάλυψη του γεγονότος από τα διεθνή μέσα ενημέρωσης, με συνεντεύξεις σε περισσότερα από 60 εφημερίδες, τηλεοπτικά κανάλια μεταξύ των οποίων Al Jazeera, The Guardian, BBC World, BBC Radio, LBC με αμείωτο ενδιαφέρον που συνεχίζεται ακόμη και σήμερα για τις διαφορετικές πτυχές του τραγικού συμβάντος. Ένα μήνα μετά το ναυάγιο δημοσιεύσαμε ένα ολοκληρωμένο [χρονοδιάγραμμα](#) και το αρχείο μιας τραγωδίας που θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί με δεδομένα που προέρχονται από δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες. Η τεκμηρίωση της RSA διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην κινητοποίηση μιας ισχυρής θεσμικής αντίδρασης στο ναυάγιο: (i) το υλικό της RSA χρησιμοποιήθηκε από την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης σε επιστολή προς την ελληνική κυβέρνηση σχετικά με το ναυάγιο και τη διερεύνησή του, (ii) η RSA ήταν μεταξύ ενός επιλεγμένου καταλόγου οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών που συμβουλευτήκε η Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια σχετικά με το ρόλο της Frontex στο ναυάγιο.

Παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Η RSA διατηρεί ενεργή παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δημοσιεύσει καθημερινά πρωτότυπο υλικό με εικαστικά, γραφήματα και ενημερώσεις από το πεδίο στο X (Twitter), το Facebook, το Instagram και το Bluesky.

Χρήση του υλικού της οργάνωσης

Οι δημοσιεύσεις της οργάνωσης συνέχισαν να συνεισφέρουν στη δραστηριότητα διαφόρων φορέων, ήτοι δικαστικές αρχές της αλλοδαπής, θεσμοί της ΕΕ, διεθνείς οργανισμοί, οργανώσεις, ερευνητές, μέσα ενημέρωσης.

Το 2023, καταγράφηκαν τουλάχιστον **395 αναφορές σε υλικό της RSA, εκ των οποίων 103 σε νομολογία αλλοδαπών δικαστηρίων**, ιδίως στη Γερμανία, το Βέλγιο, την Αυστρία, την Ελβετία και την Ισλανδία, αναφορικά με τις συνθήκες διαβίωσης και τα δικαιώματα των δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

Το απασχολούμενο προσωπικό της Υποστήριξης Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA) απαρτίζουν 15 άτομα, εκ των οποίων 7 δικηγόροι, με δραστηριότητα στη Χίο, τη Λέσβο, την Αθήνα και την Κρήτη. Η οργανωτική δομή της οργάνωσης ([οργανόγραμμα](#)) είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της και περιλαμβάνει τις ομάδες: Νομικής Υποστήριξης, Έρευνας & Προάσπισης Δικαιωμάτων, Επικοινωνίας, Οικονομικών & Διοίκησης.

Εκτός της έδρας της στη Χίο, λειτουργούν υποκαταστήματα της RSA στην Αθήνα και στη Λέσβο.

Εγγραφή σε Μητρώα

Μητρώο Ελληνικών και Ξένων ΜΚΟ του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου
Αριθμός Μητρώου 3142

Μητρώο Διαφάνειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθμός Μητρώου 583270644066-47

Συνεργασία με το Ίδρυμα PRO ASYL

**stiftung
PRO ASYL**

Η RSA από την ίδρυση της υποστηρίζεται από το **Ίδρυμα PRO ASYL**. Το PRO ASYL, ένα από τα σημαντικότερα ιδρύματα προάσπισης ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Γερμανίας, έχει αποκλειστικό συνεργάτη την RSA στην Ελλάδα, αναλαμβάνοντας κοινές δράσεις εντός του 2023 σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Συνέργειες

Και αυτή τη χρονιά η RSA εξακολούθησε να δέχεται παραπομπές ιδιαίτερα ευάλωτων ασθενών από τους **Γιατρούς Χωρίς Σύνορα (MSF)** στη Λέσβο, στο πλαίσιο μνημονίου συνεργασίας που διαρκεί από το 2019. Παρασχέθηκε δωρεάν νομική συνδρομή σε όλους τους βαθμούς διαδικασίας ασύλου και σε ζητήματα σχετικά με τις συνθήκες υποδοχής με έμφαση στην ευαλωτότητα των επωφελουμένων.

Δικτυώσεις

Η RSA είναι από τα ιδρυτικά μέλη του **Μηχανισμού Παρακολούθησης Άτυπων αναγκαστικών επιστροφών** της Εθνικής Επιτροπής για τα δικαιώματα του ανθρώπου (ΕΕΔΑ) που δημοσίευσε την πρώτη ενδιάμεση έκθεση στις αρχές Ιανουαρίου 2023. Η RSA συνέβαλε συνολικά με οκτώ καταγραφές για το έτος 2023.

Η RSA, επίσης, παραμένει ενεργό μέλος του **Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας** και καταγράφει συστηματικά πράξεις βίας με ρατσιστικό κίνητρο στα νησιά της Λέσβου και της Χίου αλλά και την ενδοχώρα. Η RSA συνέβαλε στην ετήσια έκθεση με δύο καταγραφές περιστατικών στην Λέσβο και την Κρήτη.

Τέλος, η RSA συμμετείχε στις τακτικές συνεδριάσεις των ομάδων εργασίας νομικής συνδρομής (Legal Aid Working Groups) που οργανώνονται στο πλαίσιο των δράσεων της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες στη Λέσβο, στη Χίο και στην Αθήνα, ενώ συντονίζει την υπο-ομάδα για τα θέματα του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (CEAS Sub-Working Group), στο πλαίσιο της οποίας διοργανώνονται από το 2023 τακτικές συναντήσεις με τη Γενική Διεύθυνση για τη

Μετανάστευση και τις Εσωτερικές Υποθέσεις (DG HOME) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Συμμετέχει, επίσης, στην ομάδα εργασίας για την προάσπιση (Advocacy Working Group) των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στην Αθήνα.

Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA)

Ιάσωνα Καλαμπόκα 30

82132 Χίος, Ελλάδα

+30 22711 03721

info@rsaegean.org

<http://rsaegean.org/>